

Vydává LINDE nakladatelství s.r.o. ve spolupráci s advokátní kanceláří Kocián Šolc Balaščík

KOCIÁN
ŠOLC
BALAŠČÍK
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Základní registry od 1. 7. 2010

Před více než rokem byl přijat zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, a společně s ním i zákon č. 227/2009, kterým došlo ke změně řady zákonů v souvislosti s přijetím zákona o základních registrech. Oba předpisy nabyly účinnosti 1. července 2010, avšak byly novelizovány ještě předtím, než vstoupily v účinnost, a to zákony č. 100/2010 Sb. a č. 101/2010 Sb.

Na základě tohoto zákona budou vytvořeny čtyři základní registry, konkrétně registr obyvatel, registr osob, registr územní identifikace a registr práv a povinností (§ 3 zákona o základních registrech). Jednotlivé základní registry mají být postupně naplňovány údaji, a to v tomto pořadí: nejprve registr územní identifikace, dále registr obyvatel, následovaný registrem osob. Zvláštní postavení a obsah bude mít registr práv a povinností. Ten sice bude vytvořen zároveň s ostatními třemi registry, nicméně naplňován referenčními údaji bude postupně, a to v závislosti na potřebách veřejné správy. Narozdíl od ostatních základních registrů nebude tento registr přebírat (až na některé výjimky) data, která již v současnosti existují, ale bude obsahovat data, která vzniknou až poté, co tento registr vznikne. Budou v něm použity odkazy na údaje ze všech ostatních základních registrů, a to ve vztahu k právům, působnosti či povinnostem, které entity popisované v jednotlivých registrech mají nebo jichž se tato práva či povinnosti týkají.

Více v článku JUDr. et Bc. Evy Kepkové „Základní registry od 1. července 2010 – je třeba se o ně zajímat“ v DHK č. 13/2010.

Identifikační čísla provozoven od 1. 7. 2010

Dnem 1. 7. 2010 nabývá účinnosti zákon č. 227/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o základních registrech. Je třeba upozornit, že tento zákon m.j. zavádí identifikační číslo provozovny (IČP).

Zákon ukládá živnostenským úřadům přidělovat IČP poskytnuté správcem základního registru osob. Ve vládě je však novela, která navrhuje prodloužit lhůtu přidělení IČP na dva roky. Schvalování tohoto návrhu v Parlamentu bude proto třeba sledovat.

Změna zákona o nadacích a nadačních fondech od 1. 7. 2010

Zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, se mění zákonem č. 158/2010 Sb. s účinností od 1. července 2010. Novela má vyřešit nedostatky, které vyplynuly z desetileté aplikační praxe zákona o nadacích.

Změna se mj. týká způsobu zrušení nadačního fondu, kdy v § 7 nový odst. 3 a pozměněné znění odst. 5 nově zapracovávají další způsob zrušení nadačního fondu (nikoliv nadace), a to v případech, kdy nadační fond spotřebuje majetek, nemá žádné další zdroje a tudíž je nečinný. Podle stávající právní úpravy bylo možné zrušit nadační fond pouze v případě, že se majetek vyčerpá trvale, což znamená, že nadační fond, byť nečinný, musí čekat několik let, než soud rozhodne o jeho zrušení pro nedostatek majetku. Nadále zákon umožňuje zrušit nadační fond také rozhodnutím správní rady z důvodu vyčerpání majetku, v jehož důsledku fond nemůže plnit účel, pro který byl zřízen. Novela brání účelovým rozhodnutím správní rady. Novela dále řeší podmínky vnitrostátní fúze sloučením nadace a nadačního fondu, změnu právní formy nadačního fondu na nadaci, způsoby použití majetku nadace a nadačního fondu, důvody jmenování nových členů správní rady soudem a zveřejnění výroční zprávy nadace a nadačního fondu.

Více v měsíčníku nakladatelství Linde Právo a rodina č. 7/2010 v článku JUDr. et Bc. E. Kepkové „Novela zákona o nadacích a nadačních fondech od 1. července 2010“.

Ukončení platnosti pokynu č. D-336

Ministerstvo financí vydalo dne 21. června 2010 informaci o ukončení platnosti Pokynu D-336. S účinností od 1. července 2010 v souvislosti se změnou zákona o správních poplatcích provedenou zákonem č. 227/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o základních registrech, dochází ke zrušení osvobození od správních poplatků, pokud je žádost podávána elektronicky se zaručeným podpisem.

Z uvedeného vyplývá, že řízení zahájena od 1. 7. 2010, kdy úkon bude vyžádán a proveden prostřednictvím dálkového přístupu a opatřený elektronickým podpisem (založeným na kvalifikovaném certifikátu vydaném akreditovaným poskytovatelem certifikačních služeb), bude již podléhat zpoplatnění správním poplatkem podle příslušného sazebníku.

UPOZORŇUJEME NA VYBRANÉ PRÁVNÍ PŘEDPISY

Částka 72, rozeslaná dne 30. června 2010

- **Vyhláška č. 212/2010 Sb.**, o způsobu stanovení výše vynaložených věcných nákladů a způsobu jejich úhrady při poskytování údajů centrálním deponitářem a osobou, která vede samostatnou evidenci investičních nástrojů – účinnost od 1. 7. 2010.
- **Vyhláška č. 213/2010 Sb.**, o evidenci a kontrole jaderných materiálů a oznamování údajů požadovaných předpisy Evropských společenství – účinnost od 1. 8. 2010.

Částka 71, rozeslaná dne 30. června 2010

- **Nařízení vlády č. 211/2010 Sb.**, o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání – účinnost od 31. 8. 2010.

Částka 70, rozeslaná dne 25. června 2010

- **Nařízení vlády č. 208/2010 Sb.**, o technických požadavcích na pyrotechnické výrobky a jejich uvádění na trh – účinnost od 1. 7. 2010.
- **Nařízení vlády č. 209/2010 Sb.**, kterým se mění nařízení vlády č. 111/2002 Sb., kterým se stanoví výše zálohy pro vybrané druhy vratných zálohovaných obalů – účinnost od 1. 8. 2010.
- **Vyhláška č. 210/2010 Sb.**, o provedení některých ustanovení zákona o obchodování s ohroženými druhy – účinnost od 10. 7. 2010.

Částka 69, rozeslaná dne 25. června 2010

- **Sdělení č. 206/2010 Sb.**, Českého statistického úřadu o zavedení Klasifikace zaměstnání (CZ-ISCO) – účinnost od 25. 6. 2010.

Částka 68, rozeslaná dne 23. června 2010

- **Vyhláška č. 204/2010 Sb.**, kterou se mění vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 345/2002 Sb., kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu, ve znění pozdějších předpisů – účinnost od 1. 1. 2011.
- **Vyhláška č. 205/2010 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 223/2005 Sb., o některých dokladech o vzdělání, ve znění pozdějších předpisů – účinnost od 1. 7. 2010.

Částka 67, rozeslaná dne 18. června 2010

- **Nařízení vlády č. 201/2010 Sb.**, o způsobu evidence úrazů, hlášení a zasílání záznamu o úrazu – účinnost od 1. 1. 2011.

- **Vyhláška č. 202/2010 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 136/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem, ve znění pozdějších předpisů – *účinnost od 1. 7. 2010.*

Částka 66, rozeslaná dne 16. června 2010

- **Zákon č. 199/2010 Sb.**, kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony – *účinnost od 1. 1. 2011.*
- **Sdělení Ústavního soudu č. 200/2010 Sb.**, o přijetí rozhodnutí ze dne 1. června 2010 o atrahování působnosti – *účinnost od 1. 7. 2010.*

Částka 65, rozeslaná dne 16. června 2010

- **Zákon č. 194/2010 Sb.**, o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů – *účinnost od 1. 7. 2010.*
- **Zákon č. 196/2010 Sb.**, kterým se mění zákon č. 123/2000 Sb., o zdravotnických prostředcích a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů – *účinnost od 16. 6. 2010.*
- **Zákon č. 197/2010 Sb.**, kterým se mění zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o cestovních dokladech), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů – *účinnost od 1. 1. 2011.*
- **Vyhláška č. 198/2010 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 105/2008 Sb., o naturálních a peněžních náležitostech žáků vojenských středních škol – *účinnost od 1. 7. 2010.*

Částka 64, rozeslaná dne 16. června 2010

- **Zákon č. 183/2010 Sb.**, kterým se mění zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 290/2002 Sb., o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků České republiky na kraje a obce, občanská sdružení působící v oblasti tělovýchovy a sportu a o souvisejících změnách a o změně zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky, ve znění zákona č. 10/2001 Sb., a zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů – *účinnost od 16. 6. 2010.*
- **Nařízení vlády č. 184/2010 Sb.**, o povolání vojáků Armády České republiky k záchranným pracím a k likvidaci následků pohromy při povodních v období od 18. června 2010 do 31. srpna 2010 – *účinnost od 18. 6. 2010.*
- **Vyhláška č. 189/2010 Sb.**, kterou se mění vyhláška Ministerstva životního prostředí České republiky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů – *účinnost od 1. 7. 2010.*
- **Vyhláška č. 190/2010 Sb.**, kterou se zrušují některé právní předpisy vydané okresními úřady a ministerstvy – *účinnost od 1. 7. 2010.*
- **Nález Ústavního soudu ze dne 27. dubna 2010 č. 191/2010 Sb.**, ve věci návrhu na zrušení ustanovení § 12a odst. 5 věty první zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění platném k 8. srpnu 2007 – *účinnost od 16. 6. 2010.*
- **Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí č. 192/2010 Sb.**, o uložení Kolektivní smlouvy vyššího stupně – *účinnost od 16. 6. 2010.*
- **Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí č. 193/2010 Sb.**, o uložení Dodatku č. 3 kolektivní smlouvy vyššího stupně – *účinnost od 16. 6. 2010.*

Částka 63, rozeslaná dne 8. června 2010

- **Zákon č. 180/2010 Sb.**, kterým se mění zákon č. 382/2009 Sb., o státním dluhopisovém programu na částečnou úhradu nákladů spojených s odstraněním následků škod způsobených záplavami a povodněmi v červnu a červenci 2009 – účinnost od 8. 6. 2010.
- **Vyhláška č. 181/2010 Sb.**, o vydání pamětní stříbrné dvousetkoruny ke 150. výročí narození Gustava Mahlera – účinnost od 9. 6. 2010.
- **Vyhláška č. 182/2010 Sb.**, o vydání pamětní stříbrné dvousetkoruny ke 150. výročí narození Alfonse Muchy – účinnost od 23. 6. 2010.

Částka 62, rozeslaná dne 8. června 2010

- **Zákon č. 179/2010 Sb.**, kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony – účinnost od 15. 9. 2010.

Částka 61, rozeslaná dne 4. června 2010

- **Nařízení vlády č. 175/2010 Sb.**, kterým se mění nařízení vlády č. 396/2004 Sb., o postupech, obsahu a formě informace o výskytu nebezpečných nepotravinářských výrobků – účinnost od 4. 6. 2010.
- **Vyhláška č. 176/2010 Sb.**, kterou se stanoví podrobnosti o identifikačních průkazech advokátů, usazených evropských advokátů a advokátních koncipientů – účinnost od 1. 1. 2011.
- **Vyhláška č. 177/2010 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 54/2008 Sb., o způsobu předepisování léčivých přípravků, údajích uváděných na lékařském předpisu a o pravidlech používání lékařských předpisů, ve znění vyhlášky č. 405/2008 Sb. – účinnost od 4. 6. 2010.
- **Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí č. 178/2010 Sb.**, o rozšíření závaznosti Kolektivní smlouvy vyššího stupně – účinnost od 4. 6. 2010.

NOVÉ NÁVRHY ZÁKONŮ

Novela zákona o dani z přidané hodnoty v připomínkovém řízení

Ministerstvo financí předložilo do připomínkového řízení vládní návrh novely, kterou se mění zákon o dani z přidané hodnoty s účinností od 1. ledna 2011. Ministerstvo financí vyzvalo vybrané instituce a úřady k zaslání připomínek k předloženému návrhu do 12. července 2010.

Na základě tohoto připomínkového řízení bude zpracován závěrečný návrh novely zákona o DPH, který bude následně předložen ke schválení vládě a následně k projednání v Parlamentu. S ohledem na lhůty pro projednávání zákonů lze předpokládat, že by schválený předpis mohl být publikován ve Sbírce zákonů nejdříve počátkem prosince letošního roku.

Důvodem předložení této novely je povinnost České republiky implementovat směrnice EU, které upravují oblast daně z přidané hodnoty. Současně návrh obsahuje další změny, které by měly zabránit daňovým únikům a které členské státy mohou do svého zákona zahrnout. Z navržených změn zde uvádíme jen ty nejdůležitější.

1. Změny vyvolané směrnicemi EU:

Novelou zákona o DPH má dojít mimo jiné ke změně pravidla pro určení místa plnění u služeb v oblasti kultury, umění, sportu, vědy, vzdělávání, zábavy a podobných služeb. Dnes se místo plnění určí podle místa konání dané akce bez ohledu na osobu příjemce plnění. S účinností od 1. ledna 2011 bude místo plnění u služeb souvisejících s pořádanou akcí (např. služby organizátora) pro osobu povinnou k dani dle místa jejího sídla. V případě osob nepovinných k dani se místo plnění nemění.

2. Boj proti daňovým únikům:

Podle návrhu Ministerstva financí by se nástrojem v boji s daňovými úniky mělo stát ručení odběratele za daň,

kteřá nebyla záměrně odvedena dodavatelem. Základním kritériem pro aplikaci navrhovaného ustanovení je nezaplacení daně za zdanitelné plnění správcí daně dodavatelem. K ručení má docházet ve dvou případech. Prvním je, že odběratel věděl či měl vědět, že dodavatel nezplatí daň uvedenou na daňovém dokladu, a druhým je, že úplata byla bez ekonomického opodstatnění zjevně odchylná od obvyklé ceny. Obdobnou úpravu již zavedlo od 1. ledna 2010 Slovensko.

Ministerstvo financí současně navrhuje zavést u dodání šrotu a odpadu systém zdaňování u zákazníka (pravidlo tzv. reverse charge). Součástí návrhu novely je nová příloha č. 5, která uvádí seznam zboží, kterého se nový systém zdanění bude týkat. Reverse charge se používá pouze u plnění mezi plátcí daně.

3. DPH u nezaplacených pohledávek:

Podle návrhu novely by mělo být plátcí umožněno provést opravu odvodu DPH z hodnoty zjištěné pohledávky vzniklé ve lhůtě 6 měsíců před rozhodnutím soudu o úpadku příjemce plnění. Věřitel bude muset v takovém případě doručit dlužníkovi daňový doklad, na kterém bude uvedena výše opravené daně. Dlužník bude následně povinen snížit svoji daň na vstupu. Opravy nebude možné provést mezi spřízněnými osobami. Bude-li nakonec pohledávka či její část uspokojena, vznikne věřiteli povinnost přiznat a zaplatit daň z přijaté úplaty a doručit dlužníkovi nový daňový doklad.

4. Z dalších změn uvádíme:

Podle návrhu novely dochází ke změnám v úvodních definicích pojmů. Některé dříve definované pojmy jsou pro nadbytečnost vypuštěny (např. daň při dovozu, osvobození od daně s nárokem), jiné nově zaváděny (např. definice zboží podléhajícího spotřební dani) a jiné jsou upřesňovány (např. obchodní majetek).

Nově je navrhováno, aby se plátce mohl rozhodnout, že zdaní převod staveb bytů a nebytových prostor starší tří let, který je jinak od daně osvobozen. Pokud plátce uplatnil nárok na odpočet daně na vstupu, je navrhováno, aby převod staveb, bytů a nebytových prostor byl vždy zdanitelným plněním.

Ke změnám má také dojít v pravidlech pro uplatnění nároku na odpočet daně na vstupu. Nárok na odpočet daně na vstupu bude jen u daně uplatněné v souladu se zákonem. Je otázkou, zda touto změnou chce Ministerstvo financí deklarovat, že nyní by bylo možné uplatnit daň na vstupu i v případech, kdy tato nebyla uplatněna v souladu se zákonem.

Novela zákona o spotřebních daních v připomínkovém řízení

Ministerstvo financí předložilo do připomínkového řízení vládní návrh na vydání zákona, kterým se mění zákon o spotřebních daních, s návrhem účinnosti novely od 1. ledna 2011. Připomínky k předloženému návrhu je možné zasílat do 12. července 2010.

Z navržených změn vybíráme:

1. Změna pravidel v řízení o zajištění, propadnutí a zabránění vybraných výrobků a dopravních prostředků:

Samostatně se upravuje postup při vydávání rozhodnutí a jejich doručování, čímž má dojít k zajištění věcných práv osob k zajištěným výrobkům nebo dopravním prostředkům.

2. Zvýhodnění při zdaňování spotřebních daní u pěstitelského pálení:

Návrh reaguje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a přesněji vymezuje, jaké sazby spotřební daně podléhá líh ve výrobcích z pěstitelského pálení. Snížená sazba spotřební daně se uplatní na množství do 30 l etanolu pro jednoho pěstitele za jedno výrobní období.

3. Zvýšení sazeb u tabákových výrobků:

V souladu se směrnicemi EU by mělo dojít do 1. ledna 2014 ke změnám sazeb spotřební daně z tabákových výrobků. Podle návrhu by tato plánovaná změna měla být rozložena do dvou kroků. Tento návrh obsahuje zvýšení sazeb, ke kterému by mělo dojít s účinností od 1. ledna 2012. Současně návrh obsahuje úpravu, aby se zamezilo nežádoucímu předzásobení tabákovými výrobky s nižší sazbou daně tak, že se navrhuje zrušit platné ustanovení, které upravuje pravidla při změně sazeb.

Z JUDIKATURY

Nejvyšší správní soud dne 1. června 2010, čj. 5 Afs 64/2008-156, rozhodl v rozšířeném senátu ve věci práva na informace o prominutí daně, resp. daňového příslušenství, ke kterému došlo v důsledku rozhodnutí Ministerstva financí nebo finančního úřadu. Podle Nejvyššího správního soudu jsou osoby, kterým stát promíjí daň nebo daňové příslušenství ve své podstatě příjemcem veřejných prostředků a na informace o jejich poskytování se nevztahuje mlčenlivost v rámci daňového řízení.

U těchto osob je proti jiným osobám, které nejsou příjemci veřejných prostředků, oslabena ochrana údajů o majetkových poměrech. Podle Nejvyššího správního soudu zde totiž převažuje zájem na transparentnosti poskytování veřejných prostředků a na účinné veřejné kontrole postupu daňové správy.

Podle zákona o svobodném přístupu k informacím státní orgány a veřejné instituce mají povinnost poskytnout požadované údaje v tomto rozsahu: jméno, příjmení, rok narození, obec, kde má příjemce trvalý pobyt, výše, účel a podmínky poskytnutých veřejných prostředků. Tato povinnost se netýká případů, kdy veřejné prostředky byly poskytnuty podle zákonů v oblasti sociální, poskytování zdravotní péče, hmotného zabezpečení v nezaměstnanosti, státní podpory stavebního spoření a státní pomoci při obnově území. Nejvyšší soud nijak nevymezil, zda je možné žádat o poskytnutí informací o prominutí daní zpětně (www.nssoud.cz).